

Souhrn

Práce si klade za cíl přiblížit se odpovědi na otázku: Jaký je obsah slova filia v jeho zvláštním použití v pojmu filo-sofia v počátcích evropské kulturní tradice? Tuto otázku přitom rozebíráme na základě zkoumání Sókratova rozvinutí pojmu a hlášení se k mocnosti jménem E(e)rós. K přesnějšímu určení pojmu filia v Sókratově filosofii se snažíme dospět poodhalením pojmu erós tak, jak je rozváděn u athénskému filosofa.

Jeden z hlavních počínů práce pak spočívá ve vysvětlení rozdílů v chápání eróta a filie na pomezí polí konvenčních a filosofických. V tomto smyslu srovnáváme konvenční a nekonvenční (filosofické) chápání eróta, popisujeme rozdíly mezi tradičními modely erotického chování ve starořecké společnosti a sókratovsko-platónskými inovacemi. Sledujeme, jak jsou erós a filia chápány 1) Sókratem, potažmo Platónem, 2) literáty žijícími před Sókratem, tj. v silně náboženském poli, 3) Sókratovými současníky, ať už také intelektuály (Lýsiás, Aristofanés), či nikoliv (Xenofón). Filosofický pojem eróta tak nahlížíme ze tří rovin: z pozice filie v pojmu filo-sofie; na základě odlišnosti od tradičního, religiozního chápání; na základě odlišnosti od pojetí Sókratových současníků, ne-filosofů nebo ne-sókratovských filosofů.

Srovnávání Sókratovy koncepce eróta s ostatními a zdůrazňování její odlišnosti nám nicméně nebrání – obzvláště v první půli práce – všimnout si také samotného faktu Sókratova přihlášení se právě k (tradičnímu) erótu. K čemu se Sókratés navzdory kritice takřka všeho v podstatě jednoznačně hlásí? V čem se Sókratés považuje za odborníka, když jinak stále odhaluje nevědomost svou i ostatních? V samotné tematizaci eróta je zahrnuto žití a zkoumání napětíplných vztahů mezi výchovou, rivalitou, přátelstvím, nomem a paranomií, v tematizaci filosofické lásky pak vidíme zvláštní skloubení těchto záležitostí. Sókratés se zvláštním zacházením s erótem hlásí právě k filosofii jako péči o skloubení všech těchto tradičně silných a konfliktních pnutí.

Práce ale také dokazuje tezi a dochází k závěru, že používání výrazu erós v kontextu Sókratovy filosofie komplikuje tradiční schémata typu soutěže s nulovým součtem či jednoduché asymetrie erotických vztahů. Sókratovo zacházení s E(e)rótem problematizuje, kritizuje a překračuje jednoduchá pravidla, ať již tradiční (Theognis), nebo novátorská (Lýsiás). Oproti těmto vzorcům chování a myšlení je filo-sofie eroticky neekonomickou, silně generalizovanou vzájemností.